

Kevadel oli Martin Pettai (pildil koos ema Üllega) Viljandi maavanema vastuvõtul maakonna parimate olümpiaadivõitjate hulgas. Eelmisel nädalal saabus Martin Hiinast aga juba rahvusvahelise olümpiaadi võitjana. FOTO: AJALEHT SAKALA

Arvutigeenius Martinit ootavad tippülikoolid

Romi Erlach
romi@epl.ee

INFORMAATIKA ▶ Eelmisel nädalal võitis 16aastane Viljandi Jakobsoni Gümnaasiumi 11. klassi poiss Martin Pettai Pekingis rahvusvahelisel koolinoorte informaatikaolümpiaadil kuldmedali.

"Sel aastal olid olümpiaadi ülesanded väga lihtsad, palju lihtsamad kui eelmisel aastal ja rebimine seetõttu äärmiselt tihed," kommenteerib Martin muretult oma suurvõitu. Viieaastaselt arvutiga tegelema hakanud poiss ütleb, et on olümpiaadivõidu toonud teadmised hankinud peamiselt iseseisvalt, eriti Interneti abil ja kasu on olnud ka täppisteaduste koolist.

Martin on olümpiaadiks ette valmistanud Tartu Ülikooli täppisteaduste kooli direktori Viire Sepa sõnul tegi olümpiaadivõit Martinist poisi, kelle saamiseks oma ridadesse seisavad maailma ülikoolid nüüd järjekorras.

Eestist Pekingi olümpiaadil esindanud võistkonna juht Ahto Truu kinnitab, et sellise kaliibriga olümpiaadi puhul on juba osavõtt argumendiks prestiižikasse ülikooli astumisel, rääkimata siis kuldmedalivõidust. "Mainekad ülikoolid tahavad näha saavutusi ka väljaspool kohustuslikku kooliprogrammi. Tahetakse õpilasteks isiksusi, kelle huvid ja võimed on laiemad,

- ▶ Tema pärast seisavad maailma ülikoolid nüüd järjekorras, ennustavad asjatundjad
- ▶ Muret teeb vaid see, et üliandekas noormees on liiga tagasihoidlik

avaldugu need siis ühiskondlikus tegevuses või olümpiaadidel osalemises."

ÜHISKOND EELDAB ENESEMÜÜMIST. Viire Sepp tunneb Martini tulevikust kõneldes muret vaid selle pärast, et teadusvaldkonnas üliandekas poiss on suhtlemisel väga kidakeelne. "Tänapäeva ühiskond eeldab, et inimene müüb ennast ise ägedalt, Martinil võib tekkida probleeme just enese eksponeerimisega. Samas on tema tase selline, et kui firmad ta avastavad, läheb tema pärast rabelemiseks ja enesenahtamise probleemi ei tule."

Ahto Truu on samas kindel, et Martin ootab suur tulevik eelkõige teadlasena, kes rohkem mõtleb kui teeb endale reklaami. "Võibolla ei saa temast küll ühegi hiiglasliku Interneti-firma presidenti, aga akadeemilises liinis ootan temast küll väga palju," ütleb Truu. Ta usub, et Martini vaikne ja tagasihoidlik loomus tuleneb peamiselt tema vanusest ega kujuta endast ohtu poisi tu-

levikule. "Mäletan, et ka mul oli põhikoolis suhtlemisraskusi, mis läksid aja möödudes üle," tunnistab Truu.

Martini ema Ülle Pettai sõnul paneb poja tagasihoidlikkus suhtlemisel ka teda pisut muretsema. "Loodan siiski, et kõik need olümpiaadidel käimised ja kasvõi Pekingi võidule järgnenud pressihuvi arendavad teda." Ema sõnul toetab pere poisi sügavat arvutihuvi igati. "Olen vaid mures tema silmade pärast ja vahel olen küll soovitanud tal vahelduseks kasvõi rattaga sõitma minna." Martin istub ema sõnul iga päev 4-5 tundi arvuti tule.

EESTIS VANA TEGIJA. Ema sõnul tuli Martini edu rahvusvahelisel olümpiaadil paljus tänu sellele, et Interneti kaudu on tal kättesaadavad ülesanded ja materjalid kogu maailmast.

Viire Sepp meenutab, et Martin on täppisteaduste kooli vaateväljas olnud juba tükk aega ja Eesti aineolümpiaadidel vana tegija. Sepa sõnul on Martin täp-

pisteaduste vallas mitmekülgset andekas, osalenud lisaks informaatikale matemaatika- ja füüsikaolümpiaadidel. Sepp loodab väga, et järgmisel kevadel keskkooli lõpetav noormees valib ka ülikooli astudes eriala täppisteaduste vallas. "Me teeme alati tööd selle nimel, et erilise andega inimesed teisele erialale suundudes kaotsi ei läheks," ütleb Sepp.

Täppisteaduste kool teeb oma õpilastega tööd peamiselt meili teel ja õpilased lahendavad ülesandeid kodus. Kaks korda aastas toimuvad sessioonid, mille käigus õpilased Tartusse kokku kutsutakse ja nendega intensiivselt kohapeal tegeldakse.

Pekingis tõi Martinile võidu tähelepanuväärne programmeerimisoskus. Ahto Truu sõnul on keeruline Martini Pekingis kirjutatud võidukaid programme võrrelda sellega, mida teevad tavalised programmeerijad oma igapäevatoona. "See, mida informaatikaolümpiaadil tehakse, on sport," selgitab ta. "Võistlejatele antakse ülesanne, mille kohta on teada, et see on etteantud aja jooksul lahendatav. Praktilises programmeerimisega võrreldes on olümpiaadi oma matemaatilise, keerulise ja akadeemilise."

Lastest ja internetist

"Koolilapsed arvuti taha sabas" loe lk 12